

Tweede Kamer der Staten-Generaal
T.a.v. de vaste commissie voor Justitie en Veiligheid
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Amsterdam, 8 maart 2018
Onderwerp: journalistieke exceptie Uitvoeringswet AVG

Geachte leden van de vaste commissie voor Justitie en Veiligheid,

Met grote belangstelling volgen NDP Nieuwsmedia (de brancheorganisatie voor nieuwsbedrijven) en de Nederlandse Vereniging van Journalisten (NVJ) de parlementaire behandeling van de Uitvoeringswet AVG. Met het oog op de plenaire behandeling van het wetsvoorstel spreken beide organisaties als belangenbehartigers van de journalistiek hun steun uit voor het amendement-Buitenweg (34 851-x). Dat amendement verbetert de journalistieke exceptie die het kabinet voorstelt, zodat de exceptie wél toereikend is voor de journalistieke praktijk van vandaag en morgen.

‘Beleidsneutraliteit’ betwist

Lidstaten dienen op grond van artikel 85 AVG in nationale wetgeving een journalistieke exceptie vast te leggen. De minister heeft te kennen gegeven dat implementatie van dit artikel op het niveau van de huidige journalistieke exceptie, verankerd in artikel 9 Privacyrichtlijn en geïmplementeerd in art. 3 van de Wbp, gewenst is. Omdat het recht op gegevensbescherming onder de AVG echter zwaarder zal gaan wegen, is het bepaald niet vanzelfsprekend om de 22 jaar (!) oude implementatie van de Privacyrichtlijn in de Wbp als uitgangspunt te nemen. ‘Beleidsneutrale implementatie’ zoals de minister die voorstelt, betekent onder het zwaardere regime van de AVG de facto een zwakkere bescherming voor de journalistiek.

Tijdens de schriftelijke behandeling van het wetsvoorstel heeft de minister verzuimd te onderbouwen waarom sommige bepalingen van de AVG niet worden uitgezonderd voor journalistieke doeleinden. Dat is een miskenning van het feit dat de balans tussen het recht op privacy en het recht op vrijheid van meningsuiting verandert door de AVG.

Risico’s voor de journalistiek

NDP Nieuwsmedia en de NVJ vrezen dat toepasselijkheid van de AVG zal wringen met de journalistieke praktijk. Uit de [analyse van mr. Otto Volgenant](#), toonaangevend jurist op het terrein van persvrijheid, blijkt dat onder meer risico’s ontstaan in de vertrouwelijkheid van de onderzoeksfase, bij bronbescherming, historisch onderzoek, datalekken, *user generated content* en online archieven. Als de journalistieke exceptie niet toereikend is, dreigt op allerlei aspecten een *chilling effect*. Uit angst dat hun identiteit wordt onthuld, zullen bronnen en klokkenluiders

minder geneigd zijn om misstanden via de media naar buiten te brengen. Als de bepalingen van de AVG onder het nieuwe regime onverkort gelden, zullen de juridische en financiële risico's voor nieuwsmedia groter zijn dan voorheen. Hierdoor zullen zij voorzichtiger worden en mogelijk onderwerpen schuwen die door de verwerking van persoonsgegevens risicovol blijken. De AVG creëert een nieuwe weg om bij toezichthoudende autoriteiten over nieuwsmedia te klagen, zowel in Nederland als in het buitenland. Deze toezichthouders krijgen door de AVG bovendien een veel zwaarder sanctieregime tot hun beschikking.

Verzoek om amendement te steunen

Het amendement-Buitenweg neemt deze onwenselijke risico's weg. Met een toereikende journalistieke exceptie kan de wetgever het grote belang van de journalistiek voor de werking van de democratie onderschrijven. Als belangenbehartigers van de journalistiek roepen NDP Nieuwsmedia en de NVJ u daarom van harte op het amendement-Buitenweg te steunen.

Aan dit pleidooi van NDP Nieuwsmedia en de NVJ ligt een uitvoerige [juridische analyse](#) van mr. Otto Volgenant ten grondslag. Deze is u op 20 december jl. als bijlage bij onze vorige [brief](#) toegezonden. Mochten er desondanks vragen resteren, dan houden wij ons daarvoor uiteraard graag beschikbaar.

Met vriendelijke groet,

Tom Nauta
directeur NDP Nieuwsmedia

Thomas Bruning
algemeen secretaris NVJ